

همایش ملی آینده جنگل‌های ایران

۴-۲ اسفند ۱۳۸۴، دانشکده منابع طبیعی کرج، دانشگاه تهران

پیش‌گفتار

منشأ تخریب جنگل‌ها در گذشته، حال و آینده تنها افزایش جمعیت نمی‌باشد، بلکه به طور کلی عدم برنامه مدون ملی منابع طبیعی کشور از جمله نبود نقشه‌های پایدار آمایش سرزمین و مشکلات زیربنایی ناشی از آن‌ها منشأ اصلی این چالش است. به عبارت دیگر نبود برنامه مدون چندین ساله در امر منابع طبیعی تجدیدشونده کشور با لحاظ اهداف کلی مورد لزوم این امر، باعث شده است که در هر دوره به صورت روبنایی طرح‌هایی عنوان، اجرا و بعد از مدتی به دلیل بروز ضعف‌های متعدد ناشی از عدم تفکر بنیادی و جامع‌نگری، بدون نتیجه به ورطه فراموشی سپرده شوند. موازی این مشکل، تخریب جنگل‌های کشور و مسایل اجتماعی و اقتصادی ناشی از آن کماکان ادامه دارد.

انجمن علمی جنگل‌بانی ایران سعی نموده است تا با برگزاری همایش آینده جنگل‌های ایران، مشکلات مدیریت جنگل‌های ایران را شفاف و نیاز به تدوین برنامه جامع ملی در امر مدیریت اکولوژیک جنگل‌های مختلف کشور را مطرح نماید. اولین همایش انجمن جنگل‌بانی ایران تحت عنوان «حفاظت و توسعه پایدار جنگل‌ها بود» و همایش اخیر تحت عنوان «آینده جنگل‌های ایران» مکمل آن می‌باشد. در این همایش در چارچوب شش پانل علمی همراه با دو میزگرد تخصصی مباحث مطرح و به بحث گذاشته شد.

همایش توسط ۳ داور مرکب از متخصصین آموزش، پژوهش و اجرای داوری گردید. در نهایت ۱۵ مقاله برای سخنرانی و ۳۰ مقاله به عنوان پوستر با توجه به جدول زمانی تعیین شده انتخاب گردید. ضمن آن که چند مقاله کلیدی نیز به اساتید فن جهت ارایه در همایش به شرح زیر سفارش داده شده بود. اسامی مقاله‌های کلیدی به شرح زیر

جنگل‌های ایران» با همکاری سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور- سازمان حفاظت محیط زیست- موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران و جامعه جنگل‌بانی ایران با اعلام فراخوان انجام گردید که در این راستا ۱۴۰ مقاله به دبیرخانه همایش ارسال شد که از این تعداد ۸۵ مقاله مرتبط با اهداف

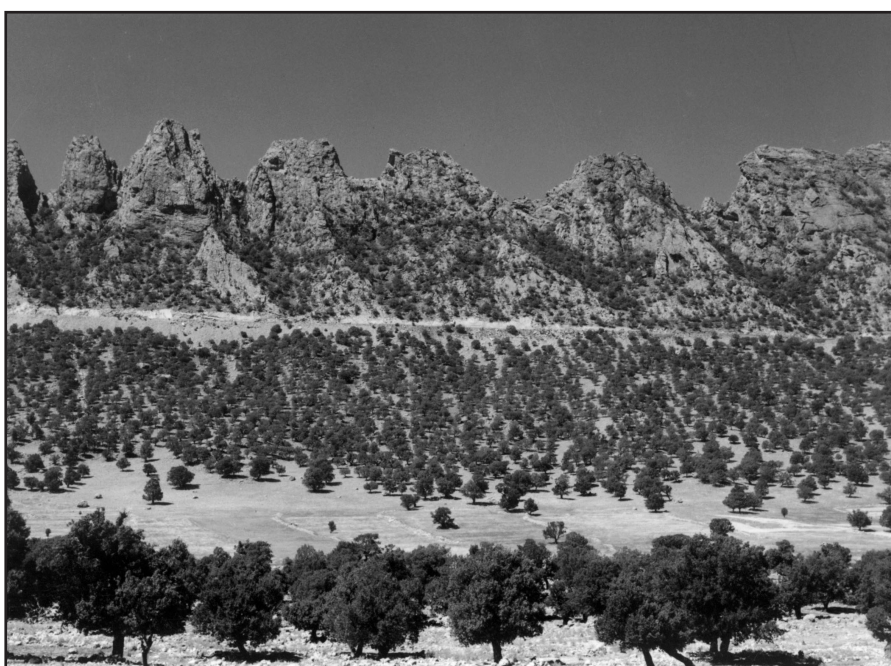
مقدمه

انجمن جنگل‌بانی ایران به عنوان ارگانی خودجوش مشتمل بر صاحب‌نظران بخش‌های آموزشی، تحقیقات، اجرا و بعضی از نهادهای NGO کشور، سعی داشته است تا با دیدی ژرف موانع امر مدیریت جنگل‌های کشور را دنبال و نظرات علمی خود را تا آن‌جا که امکان دارد به دستگاه‌های ذی‌ربط منعکس نماید.

برگزاری همایش‌های تخصصی از جمله راه‌کارهای انعکاس نظرات علمی اهل فن است. در همین راستا این انجمن در مهر ماه سال ۱۳۸۳ به دلیل اهمیت موضوع «حفاظت از جنگل‌ها و مدیریت پایدار» را به بحث گذاشت و با ارایه حدود ۲۸ فقره مقاله به صورت شفاهی و ۱۵ فقره مقاله در چارچوب پوستر و برگزاری دو میزگرد چند ساعته به صورت آزاد نظرات فنی این افراد را به صورت قطع‌نامه همایش اول انجمن منعکس نمود. همایش «آینده جنگل‌های ایران» در حقیقت مکمل همایش علمی اول این انجمن است.

روند شکل‌گیری همایش

مقدمات برگزاری همایش ملی «آینده

(۴-۲ اسفند ۸۴) به انجام رسید و مقاله‌های پوستری نیز در سالن جنب محل برگزاری سخنرانی‌ها در معرض دید و استفاده شرکت‌کننده در همایش قرار داشت. * این همایش در روز ۴ اسفند ماه با سخنرانی جمعی از مسوولین و تقدیر از آقای دکتر حجازی به پایان رسید.

در حاشیه همایش

* کتابچه چکیده مقالات همایش همزمان با افتتاح توزیع گردید و لازم به ذکر است که این کتابچه توسط موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع منتشر شد که این امر حرکتی مطلوب نسبت به همایش‌های مشابه بوده است.

* علی‌رغم برنامه‌ریزی قبلی جهت حضور خانم دکتر واعظ جوادی رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست، به دلیل مشکلاتی به جای ایشان آقای مهندس نجفی معاون محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط‌زیست در مراسم افتتاحیه شرکت و سخنرانی نمودند.

* در طول برگزاری همایش، نمایشگاهی از نشریات، کتاب‌ها و عکس در ارتباط با جنگل و جنگل‌داری برگزار گردید.

* برگزاری جلسه‌های پرسش و پاسخ در پایان هر پانل از نکات مثبت این همایش بود که این امر زمینه‌ساز ارائه دیدگاه‌های گوناگون در موضوع‌های مختلف و پاسخ‌های مفید می‌گردد.

* انجمن اسلامی دانشجویان پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران با انتشار بیانیه‌ای نسبت به قطع درختان توسط شهرداری در پارک لویزان اعلام اعتراض نموده و با تهیه تهیه طوماری که به امضای بازدیدکنندگان می‌رسید خواستار بررسی و برخورد هر چه سریع با موضوع شده بودند.

* در تراکتی که توسط انجمن اسلامی دانشجویان تهیه گردیده بود ارزش هر اصله درخت ۵۰ ساله با توجه به مجموع کارکردهای زیست محیطی آن تا ۲۰۰ هزار دلار برآورد شده بود.

دکتر زالی رییس پردیس کشاورزی و منابع طبیعی ضمن خیرمقدم به شرکت‌کنندگان به سخنانی پیرامون وضعیت منابع طبیعی و آینده جنگل‌های ایران پرداخت.

سپس خانم دکتر کروری، دبیر همایش به گزارشی از روند شکل‌گیری همایش و اقدامات انجام شده و اعلام فهرست برنامه‌ها را ارائه نمود.

در ادامه مراسم آقای مهندس نجفی معاون محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط‌زیست در خصوص اهمیت منابع طبیعی و محیط‌زیست و نقش و وضعیت جنگل‌ها در این برهه زمانی سخنانی ایراد داشت.

سخنران بعدی آقای دکتر عصاره رییس موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع بودند که نقطه نظرات خود را پیرامون همایش بیان نمود.

آقای مهندس جلالی رییس سازمان جنگل‌ها و مراتع و آبخیزداری کشور در ادامه مراسم اختتامیه به سخنرانی پرداخت و دیدگاه‌های خود را در خصوص محورهای همایش بیان داشت و در پایان اظهار امیدواری نمودند که نتایج برگزاری این گونه همایش‌ها راه‌کارهای موثر و عملی را در جهت ارتقاء وضعیت آینده جنگل‌های ایران ارائه نماید.

* پس از پایان مراسم افتتاحیه ارائه مقاله‌ها به صورت سخنرانی در ۶ پانل طی سه روز

می‌باشد:

* از طرح ملی توسعه به جنگل‌داری محلی برای یک توسعه محلی پایدار- دکتر امانی

* اعطای گواهی مدیریت پایدار جنگل- دکتر شامخی

* مدیریت حفاظت و حمایت از دیدگاه اکوسیستم و جنگل‌داری نزدیک به طبیعت- دکتر مهاجر

* نقش علوم و فن‌آوری‌های جدید در مدیریت آینده جنگل‌های ایران- دکتر کروری
* جنگل الهام بخش الگوهای سیستمیک و تلفیقی در مبارزه با آفات و توسعه پایدار- دکتر علیزاده

محورهای همایش

* اهداف و اولویت‌ها

* احیاء و توسعه

* بهره‌برداری و پایداری

* سرمایه‌گذاری و روش‌ها

مراسم افتتاحیه همایش

مراسم افتتاحیه از ساعت ۸/۳۰ صبح ۲ بهمن ۱۳۸۴ در تالار امام خمینی دانشکده منابع طبیعی برگزار گردید. در این مراسم پس از پخش سرود جمهوری اسلامی ایران و تلاوت آیاتی چند از کلام... آقا مجید، آقای